

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 30.7.2024 r.
COM(2024) 335 final

2024/0195 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

**w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej
w ramach Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia ustanowionej na mocy
Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi
i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Bośnią i Hercegowiną, z drugiej
strony, w odniesieniu do ustanowienia ogólnych wymogów dotyczących dowodów
pochodzenia wystawianych w formie elektronicznej zgodnie z art. 17 ust. 4 dodatku A
do protokołu 2 do tego układu**

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji określającej stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii w ramach Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między UE a Bośnią i Hercegowiną w związku z planowanym przyjęciem decyzji ustanawiającej ogólne wymogi dotyczące dowodów pochodzenia wystawianych w formie elektronicznej.

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Układ o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Bośnią i Hercegowiną, z drugiej strony

Celem Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Bośnią i Hercegowiną, z drugiej strony¹ („układ”) jest wspieranie wysiłków podejmowanych przez Bośnię i Hercegowinę w celu ukończenia procesu ustanawiania funkcjonującej gospodarki rynkowej. Układ wszedł w życie w dniu 1 czerwca 2015 r.

2.2. Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia

Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia ustanowiona zgodnie z postanowieniami art. 115 układu może wydawać zalecenia i podejmować decyzje. Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia podejmuje decyzje i formułuje zalecenia w drodze porozumienia między obiema Stronami.

2.3. Planowany akt Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia

Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia ma przyjąć – na następnym posiedzeniu lub w drodze wymiany listów – decyzję ustanawiającą ogólne wymogi dotyczące dowodów pochodzenia wystawianych w formie elektronicznej („planowany akt”).

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Podczas pierwszego posiedzenia technicznego dotyczącego przejściowych reguł pochodzenia, które odbyło się w Brukseli 5 lutego 2020 r., większość umawiających się stron Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia („konwencja”)² uzgodniła, aby do czasu przyjęcia zmienionych reguł konwencji³ stosować te reguły („przejściowe reguły pochodzenia”) na przejściowych zasadach dwustronnych równoległe z regułami konwencji.

Z dniem 1 września 2021 r. weszła w życie sieć dwustronnych protokołów w sprawie reguł pochodzenia między umawiającymi się stronami konwencji. Na podstawie tych protokołów zastosowanie mają – również między UE a Bośnią i Hercegowiną – reguły przejściowe.

Celem przejściowych reguł pochodzenia jest wprowadzenie bardziej złagodzonych reguł ułatwiających uzyskiwanie przez towary preferencyjnego statusu pochodzenia, a także umożliwienie stosowania dowodów pochodzenia wystawianych w formie elektronicznej lub przedkładanych drogą elektroniczną.

¹ Dz.U. L 164 z 30.6.2015, s. 2.

² Dz.U. L 54 z 26.2.2013, s. 4.

³ Dz.U. L 339 z 30.12.2019, s. 1.

UE i Bośnia i Hercegowina uzgodniły stosowanie postanowień art. 17 ust. 4 dodatku A do protokołu 2 do układu w odniesieniu do dowodów pochodzenia wystawianych w formie elektronicznej, w związku z czym należy określić ogólne wymogi.

Na posiedzeniu Wspólnego Komitetu konwencji 7 grudnia 2023 r. umawiające się strony jednomyślnie przyjęły zalecenie Wspólnego Komitetu w sprawie stosowania świadectw elektronicznych w ramach obecnej konwencji. W zaleceniu określono wykaz warunków, których wypełnienie umożliwia zaakceptowanie dowodu pochodzenia w postaci świadectwa przewozowego EUR.1 przez stronę przywozu.

Warunki te są identyczne z warunkami określającymi ogólne wymogi dotyczące dowodów pochodzenia wystawianych w formie elektronicznej w ramach niniejszego wniosku.

Aby zapewnić jednolite stosowanie postanowień dotyczących dowodów pochodzenia w formie świadectw przewozowych wystawianych elektronicznie w Unii Europejskiej, Komisja przewiduje ustanowienie elektronicznego systemu służącego do składania wniosków o wystawienie świadectw przewozowych w formie elektronicznej, wystawiania tych świadectw, a także przechowywania i wymiany informacji między organami celnymi państw członkowskich oraz z umawiającymi się stronami konwencji. Elektroniczny system świadectw stanowiących dowody pochodzenia (unijny system e-PoC) należy ustanowić zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 i przepisami wykonawczymi do tego rozporządzenia.

Rada powinna określić stanowisko, jakie UE ma zająć w Radzie Stabilizacji i Stowarzyszenia.

Proponowane ramy mają charakter techniczny, odnoszą się do obecnie obowiązujących przejściowych reguł pochodzenia między stronami i nie zmieniają istoty protokołu w sprawie reguł pochodzenia. W związku z tym nie ma potrzeby przeprowadzenia oceny skutków.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

Art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) określa tryb przyjmowania decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy”.

Pojęcie „akty mające skutki prawne” obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Obejmuje ono ponadto instrumenty, które nie są wiążące na mocy prawa międzynarodowego, ale mogą „w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii”⁴.

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia jest organem utworzonym na mocy umowy, a mianowicie Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Bośnią i Hercegowiną, z drugiej strony.

Akt, który ma przyjąć Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia, stanowi akt mający skutki prawne. Planowany akt nie uzupełnia ani nie zmienia ram instytucjonalnych układu.

⁴ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r., Niemcy/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, pkt 61–64.

W związku z tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji przyjętej w trybie art. 218 ust. 9 TFUE jest uzależniona głównie od celu i treści planowanego aktu, którego dotyczy stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii. Jeżeli planowany akt ma dwojaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie poboczny charakter, decyzja przyjęta w trybie art. 218 ust. 9 TFUE musi mieć jedną materialną podstawę prawną, a mianowicie podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść planowanego aktu odnoszą się do wspólnej polityki handlowej.

Materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest zatem art. 207 ust. 4 akapit pierwszy TFUE.

4.3. Podsumowanie

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

5. WPLYW NA BUDŻET

Ogólne wymogi dotyczące dowodów pochodzenia wystawianych w formie elektronicznej nie mają wymiernego wpływu na budżet UE, ponieważ ich zakres dotyczy przede wszystkim ułatwień w handlu i ugruntowania nowoczesnych praktyk w działaniach organów celnych. Przewidują one uproszczenia w obszarach, które pozostają w gestii władz, jednocześnie nie wpływając na istotę reguł uzyskiwania przez towary preferencyjnego statusu pochodzenia. Stosowanie dowodów pochodzenia wystawianych w formie elektronicznej zwiększa skuteczność kontroli celnych i zmniejsza ryzyko oszustw poprzez wprowadzenie bezpiecznego środowiska wystawiania i weryfikacji dowodów pochodzenia.

6. PUBLIKACJA PLANOWANEGO AKTU

Ponieważ akt Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia uzupełni protokół 2 do Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Bośnią i Hercegowiną, z drugiej strony, należy po jego przyjęciu opublikować go w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Wniosek

DECYZJA RADY

**w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej
w ramach Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia ustanowionej na mocy
Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi
i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Bośnią i Hercegowiną, z drugiej
strony, w odniesieniu do ustanowienia ogólnych wymogów dotyczących dowodów
pochodzenia wystawianych w formie elektronicznej zgodnie z art. 17 ust. 4 dodatku A
do protokołu 2 do tego układu**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207
ust. 4 akapit pierwszy w związku z jego art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Układ o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Bośnią i Hercegowiną, z drugiej strony („układ”) został zawarty przez Unię na mocy decyzji Rady i Komisji (UE, Euratom) 2015/998¹ i wszedł w życie w dniu 1 czerwca 2015 r.
- (2) Zgodnie z art. 117 układu Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia, ustanowiona zgodnie z postanowieniami art. 115 układu, może przyjmować decyzje.
- (3) Na najbliższym posiedzeniu Rada Stabilizacji i Stowarzyszenia ma przyjąć decyzję ustanawiającą ogólne wymogi dotyczące dowodów pochodzenia wystawianych w formie elektronicznej.
- (4) Należy ustalić stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii w ramach Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia, gdyż jej decyzja będzie wiążąca dla Unii.
- (5) Podczas pierwszego posiedzenia technicznego dotyczącego przejściowych reguł pochodzenia, które odbyło się w Brukseli 5 lutego 2020 r., większość umawiających się stron Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia („konwencja”)² uzgodniła, aby do czasu przyjęcia zmienionych reguł konwencji³ stosować te reguły („przejściowe reguły pochodzenia”) na przejściowych zasadach dwustronnych równoległe z regułami konwencji.
- (6) Stosowanie przejściowych reguł pochodzenia zapewnia dostosowanie przepływów handlowych i praktyk celnych do czasu wejścia w życie w dniu 1 stycznia 2025 r. zmienionych reguł konwencji, na których opierają się przejściowe reguły pochodzenia.

¹ Decyzja Rady i Komisji z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie zawarcia Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Bośnią i Hercegowiną, z drugiej strony (Dz.U. L 164 z 30.6.2015, s. 548).

² Dz.U. L 54 z 26.2.2013, s. 4.

³ Dz.U. L 339 z 30.12.2019, s. 1.

- (7) Od dnia 1 września 2021 r. między kilkoma umawiającymi się stronami konwencji obowiązuje sieć dwustronnych protokołów w sprawie reguł pochodzenia⁴, na podstawie których, do czasu wejścia w życie zmiany konwencji, zastosowanie mają przejściowe reguły pochodzenia⁵.
- (8) Dwa główne cele przejściowych reguł pochodzenia⁶ to wprowadzenie bardziej złagodzonych reguł ułatwiających uzyskiwanie przez towary preferencyjnego statusu pochodzenia oraz umożliwienie korzystania z dowodów pochodzenia wystawianych w formie elektronicznej lub przedkładanych drogą elektroniczną.
- (9) UE oraz Bośnia i Hercegowina uzgodniły stosowanie postanowień art. 17 ust. 4 dodatku A do protokołu 2 do układu w odniesieniu do dowodów pochodzenia wystawianych w formie elektronicznej. Należy w związku z tym określić ogólne wymogi,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii w ramach Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia, opiera się na projekcie aktu Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia załączonym do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

⁴ UE, Islandia, Szwajcaria (w tym Liechtenstein), Norwegia, Wyspy Owcze, Izrael, Jordania, Palestyna (użycie tej nazwy nie może być interpretowane jako uznanie państwa Palestyna i pozostaje bez uszczerbku dla stanowisk poszczególnych państw członkowskich w tej kwestii), Albania, Bośnia i Hercegowina, Kosowo (użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244/1999 oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa), Macedonia Północna, Serbia, Czarnogóra, Gruzja, Mołdawia i Ukraina.

⁵ Dz.U. C, C/2024/1637, 20.2.2024.

⁶ Dz.U. L, 2024/245, 18.1.2024.